

Sudan Dudan

Kauč čog Ola

1 • Kari og Ola

Mel: trad/Sudan Dudan

Tekst: Anders Reine

Arr: Sudan Dudan

**Denne visa er inspirert av eit
arkivoppptak med Torgeir Magistad,
Vestre Slidre. Visa har vore mykje
brukt i heile landet, og er også kalla
Valdresvisa.**

Kari og Ola stått upp no
Tend i ljøs gakk i skog
Kyre ha børe svartan kælv
Kyre ho ligg i myre

Bjødn kyr, ulv og får
Alle mot myre går
Følk i hus folk i haug
Alle kring myre står
Kyre ho ligg i myre

2 • Nils Pøse

Mel: trad

Tekst: trad/Marit Karlberg

Arr: Sudan Dudan

**Dette er visa om Per Spelemann, ei gamal skjemteballade frå mellomalderen.
Melodien og dei tre siste tekstlinene er bygd på ei nedskrift etter Knud. O.
Rogne gjort i Øystre Slidre av L.M. Lindeman i 1865.**

Nils Pøse han gikk se te futens gård, futen uttafør dør'n står:
"Har du no fått de fele før fe so ska du spela på fela før me"

So baud dei på øl og brennevin, då tok'n bøgin og fela tå skrin.
Han spelte på fela og fiolen klang, alle i stogo dei dansa og sprang.
Nils Pøse han spelte og fela ho let, so gutadn dansa o jentudn gret.
Herre og bære me arme mann violin violin fela mi.

"No har e spelt på fela før de, no lyt du lette på pungen før me"
Men futen drog ut sitt rustute spjut og jaga'n Nils Pøse tå gar'n ut.

Futen va ølm og noko te kar, Nils Pøse han sprang frå futens gard.
Nils han sprang søover ein bekk, der tafte'n burt både fela og sekk.
Og fela ho rann han Nils Pøse han sprang, men fela kom før åt føsse før han.
Og herre og bære me arme mann violin violin fela mi

3 • Hemmelig luke

Mel: trad/Anders Røine

Tekst: Anders Røine

Arr: Sudan Dudan

Eit arkivopptak med Ola Oldre Hamre frå Vang i Valdres har inspirert denne visa. Originalteksten var ei bitterhumoristisk oppsummering av eg-personens kjærleiksliv.

Uuttafor døra	Det blåser en vind
Og uttafor gjerdet	gjennom skogen i aften
Langt inne i storskogens	en svalen jeg lar meg
mørkeste gap	forføre av den
Der inn' mellom trærne	den river meg løs
Der finnes det en lysning	fra mitt innerste lukke
Ei glenne i skogen	og løfter meg høyt
Har meg blitt fortalt	i mot himmelen
Den er som et fyrtårn	Og når jeg ser lysningen
I stormende hav	skjønner jeg at
Kommer du dit vil du	det er derfra det blåser
Aldri derfra	hver dag og hver natt
	Den er som et fyrtårn
	I stormende hav
	Kommer du dit vil du
	Aldri derfra

4 • Ho Guro

Mel: Trad

Tekst: Trad

Arr: Sudan Dudan

Slike kvinner vil mange synge om. Vår versjon er inspirert av Stian Roland, Anna Fuglesteg og Andris Eivindson Vang.

Kjenne du ho Guro den lystige kvinne
Ho kunna baka, veva o spinne
Frisk som ein kar ho sannele tølde
Ho va i færasvege o kjørde
Ho va inkji bangi før stande på meja
Ho kunna sæla merre si ejå
Ho kunna so lett på skjio o renne
Rett so dei kara so inkji æ seine
Flink som ein kar ho va unde stakken
ho kunna kjøyre lasse i bakkin
kunna gjera hestsko o slea so nye
Ho kunna klyppe si trøye tå tye

Ho Guro ho spelte o prilla på fløyte
Den so trø dansen skulde se nøyte
Difør so fekk ho njota o ringa
Dei sto so tett og heft uti bringa
Gølvet det va gjort tå grøn å tå foro
Då kan du tru dei snudde ho Guro
Sia so stulla ho Guro ileine

5 • En fattig mann

Mel: Trad/Sudan Dudan

Tekst: Trad/Sudan Dudan

Arr: Sudan Dudan

Alf Prøysen brukte denne visa om fattigmannen på vandring.

I Valdres fann me visa i eit opptak med Torgeir Magistad.

Han song det første verset så inderleg, og med ei slik kraft,
at me måtte diktet vidare.

En fattig mann som var i nød,
som ingen ville understøtte.
Han tok sitt siste stykke brød,
gikk fra sin usle lille hytte.

Så tok han på sin vandring ut,
sin nabobygd han ville gjeste.
Han gikk fra nød og sorg og sut,
fra ene bygda til den neste.

Han viste ei hvor han skull gå
før mellom nakne fjell han står.

I frost og kulde der han går,
og spora hans ei lenger viste.
Så hardt og vondt hans hjerte slår,
skal denne timen bli hans siste?

Da uts på berget får han se
en port på gullbeslagne hengsler.
10 alen høy og 4 bred,
hva finns der inne bak de stengsler?

Han viste ei hvor han skull gå
før mellom nakne fjell han står.

6 • Svein Svane

Mel: Trad

Tekst: Trad

Arr: Sudan Dudan

Svein Svane er ein av dei mest kjente vandringsmenn i folkesongen. Han stiller spørsmål og får svar – av døden i visa vår. Melodien er bygd på nedskrifter etter Kirsti O. Haugen og Rangdi Moen. Det var Erik Eggen som traff desse kvinnene i Valdres i 1931.

Svein svane han vandra all verde umkring
der møtte det hono ein liten vandringsmand
høyrd du min liten vandrar ko e vil seia de
e har no eit spørsmål so e vil spørja de

Ko æ rundare ell rundaste hjul
ko æ vakrast utå alle kreatur
ko æ kvitar ell svanin
o ko ropa høgar ell tranin

Sole æ rundare ell rundaste hjul
Engladn æ vakrast utå alle kreatur
Månin æ kvitar ell svanin
Å tora ropa høgar ell tranin

Svein Svane og døden dei møttes der to
Svein Svane han døydde, men kvile no i ro
O sjele hass vandra mot norda
O kroppen dekkast ska av jorda

7 • Kråka

Mel: Trad

Tekst: Trad

Arr: Sudan Dudan

**Kråkevisa i ein av sine 1000 versjonar, her etter
Marit E. Raabøl og Knud O. Rogne frå Øystre Slidre.
Dit kom L.M. Lindemann i 1865.**

Lars han vilde åt skoge gå

Tralala lia

Der fekk'n sjå den kråka grå

Tralala lia tralala lia

Lars han tenkte med sjølve se

Ska tru den kråka vil drepa me

Lars han spende sin bøge før nje

so skaut'n kråka so ho datt ne

Kråka ho datt ni' n djupe dal

Ja då kan du tru det vart fælt te smal

So spende dei fere dei føladn tre

Dei rikka 'kji kråka i nokort le

So spende dei fere dei føladn tolv

Då køyrdé dei kråka so jorde skolv

So flo dei kråka o lemma ho sund

Ho vog myljo seksta o tjue pund

Tå kråkun vart det ein fæle rett

Femta fanta dei åto se mett

Å vil du no veta kem kråka flo

Det va gamle Kari o'n vesle Jon

8 • Lønnlig sorg

Mel: Trad/Marit Karlberg

Tekst: Trad

Arr: Sudan Dudan

**Kjent, kjær og sørgeleg vise, her etter Ragnhild
Rolandsgard, ei stor visekjelde frå Øystre Slidre.**

Jeg fikk en lønnlig sorg i mine ungdomsdage
Som aldri ende får for døden den borttager
Jeg aldri annet kan så lenge jeg er til
Hjelp meg kjære du gjør med meg hva du vil

I mine barndomsdager jeg skjenket blev to skåler
Den ene drakk jeg ut den blandet jeg med tårer
Den andre står til skjenk for mig o akk o ve
Jeg drikker daglig den med stor bedrøvelse

Jeg ønsker deg min venn så mange gode netter
Som linden den har løv som hasselen har nøtter
Som fisken uti sund som fuglen uti lund
Som stjerner uten tal i himlens frydesal

9 • Gullkalven

Mel: Trad

Tekst: Sudan Dudan

Arr: Sudan Dudan

**Ein som bydde på seg sjølv og visene sine var
Ingvar Hegge frå Øystre Slidre. Denne sterke
melodien har me etter han. Her finst også eit
ekko av ein salmemelodi etter Ragnar Vigdal frå
Luster, ein god ven av Ingvar.**

Og du som rundt gullkalven danser i ring
på jorda blant alle de falne
Du sanseløst streifer, men se deg omkring
Før stormer fortærer oss alle

Vokt deg for dårenes søvndrukne skål
Som tommes av flere og flere
Du ligger så nummen, i skrik og i skrål
Og lar ei fornuftен regjere

Og du som så villig for ormene sår,
Du sår all din rikdom forgjeves;
mot graven de ormene nådeløst trår
når jorda sitt lån skal gjenkreves

Vit at vi alle som en blir til mold
Om rikdom er alt som begjæres
din høst blir som ørkenen fruktlos og gold
og stien du går på fortærer

10 • Nå skrider dagen under

Mel: Trad

Tekst: Sudan Dudan

Arr: Sudan Dudan

**Salmemelodi etter Torstein
Høverstad frå Vang. Mykje brukt
som gravferdsalme.**

Nå skrider dagen under
Og natta veller ut
Den trøtte verden blunder
I ly av fjell og nut
Om jeg deg kunne bevare
Gå med i drømmen inn
Og verdens nød og fare
Kunne stanse ved din grind

Når mørket jorda blinder
Og endt er dagens kav
Og nattas kalde vinder
Gir storm på verdens hav
Ved hvert et trinn her nede
Lys for meg, hjelp meg inn
Å gi meg av din glede
Før mørket gjør meg blind

Es begeggt
der Schmetterling
in

„Schmetterling“

